

De LATG-databank als basis voor statistieken over de bij de RSZ aangegeven bijdragen

In de Nieuwsbrieven van het Steunpunt WAV (nrs 1-2/98 en 3/98) werd de geboorte aangekondigd van twee RSZ-brochures die zijn gebaseerd op de loon- en arbeidstijdgegevens (LATG) en die statistische gegevens bevatten onder andere de bij de RSZ aangegeven lonen en dagen enerzijds en de bijdrageverminderingen anderzijds. Tot nu toe waren er echter, gebaseerd op dezelfde LATG-databank, geen gegevens verkrijgbaar over de core-business van de RSZ: de door de werkgever aangegeven bijdragen. Hieraan is nu verholpen.

De basis is de LATG-databank

Indien men tot nu toe een idee wenste te krijgen van de bij de RSZ aangegeven bijdragen, gebeurde dit steeds vanuit *boekhoudkundig perspectief*. Statistieken met betrekking tot een kwartaal of een jaar op basis van boekhoudkundige principes volgen de realiteit wat de betalingen betreft, maar ze zijn erg onderhevig aan vertekeningen. In werkelijkheid zijn op het eind van het betrokken kwartaal lang niet alle bedragen doorgestort en worden er ook nog stortingen gedaan die betrekking hebben op vroegere periodes. Veranderende economische omstandigheden of zelfs slordigheden bij het storten van de bedragen zijn hiervan vaak de oorzaak. Wanneer men dus een beeld wil krijgen van de bijdragen die betrekking hebben op een bepaald kwartaal of jaar is dit *nooit correct*. Het gebruik van de LATG-databank laat wel toe om een optimaal beeld te geven van de theoretisch te ontvangen inkomsten van de RSZ voor het betrokken jaar. De LATG-gegevensbank kwam in de publicaties van

het Steunpunt WAV reeds vaker aan bod en wordt hier niet verder toegelicht.

Frequentie

De *nieuwe brochure*¹ is een jaarlijkse brochure. De gegevens van de vier kwartalen worden samengegeld. Het overnemen van deze gegevens gebeurt 10 maanden na het verstrijken van het vierde

kwartaal. Dit biedt de garantie dat de gegevens voldoende betrouwbaar zijn, niettegenstaande er op dat moment nog steeds gegevens in de databank kunnen ontbreken om verschillende redenen (laatijdige aangiften, teruggestuurde aangiften omdat er (vorm)fouten in voorkomen, enzovoort). De eerste brochure heeft betrekking op het jaar 1999. Rond het tijdstip van publicatie van dit artikel verschijnt ook de brochure met de gegevens voor 2000.

Bijdragen, ja maar welke?

Het onderwerp van deze brochure betreft de aangegeven bijdragen van de werknemers en de werkgevers die ressorteren onder de bevoegdheid van de RSZ.

De term *bijdrage* moet ruim worden geïnterpreteerd. Het betreft niet alleen de bijdragen voor de zeven takken van de sociale zekerheid, maar ook de bijdragen die als dusdanig niet onder het stelsel

vallen, maar waarvoor aan de RSZ is gevraagd de inning te doen (fondsen voor bestaanszekerheid). Het *onder de bevoegdheid* van de RSZ vallen moet daarentegen vrij strikt geïnterpreteerd worden. Toch is de grens soms moeilijk te trekken en in sommige gevallen kan dit ook wat arbitrair overkomen. De regel is dat wie geen werknemer (meer) is, maar toch op de ene of andere wijze een inkomen geniet waarop bijdragen zijn verschuldigd, niet wordt opgenomen. Het gaat hier onder meer om de slachtoffers van arbeidsongevallen en/of beroepsziekten die worden uitgesloten wat betreft hun inkomsten die hieruit voortvloeien. De bijdrage op het brugpensioen daarentegen is wel opgenomen, niettegenstaande er kan worden gediscussieerd over het feit of het hier nog wel werknemers betreft.

Bepaalde bijdragen kunnen niet worden opgenomen omdat het in de huidige stand van zaken meestal technisch niet mogelijk is deze uit de basisbestanden af te zonderen. Dit is in het bijzonder het geval met de bijdragen voor de mijnwerkers. Kenmerkend is dat alle bijdragen worden herberekend op basis van de door de werkgever verstrekte gegevens op de *kwartaalaangiften*. Dit houdt in dat de bijdragen die niet op individueel niveau worden aangegeven, ook niet kunnen worden herverdeeld naar werknemerskenmerken. Anderzijds laat deze aanpak toe om bepaalde 'speciale' bijdragen te reconstrueren. De bijdrage voor jaarlijkse vakantie voor arbeiders, die uit een kwartaalbijdrage en een jaarlijkse bijdrage bestaat, kan op die manier worden gereconstrueerd.

Ten slotte is er de *herverdeling van de sociale lasten* die op alle vlakken een uitzondering is: het is geen bijdrage in de strikte zin maar een regularisatie, het is op jaarbasis een eenmalige operatie en ze kan uiteraard niet worden gekoppeld aan werknemerskenmerken.

Uiteindelijk zijn er zeventien bijdragen opgenomen in de brochure ingedeeld in drie categorieën: bijdragen ten laste van de werknemer, bijdragen ten laste van de werkgever en de herverdeling van de sociale lasten in het tweede kwartaal (zie tabel 1). De algemene patronale en werknemersbijdrage is de som van de bijdragen voor de verschillende socialezekerheidsregelingen waaraan de werknemer is onderworpen (kinderbijslagen, pensioenen, ziekte en invaliditeit sector gezondheidszorg en sector uitkeringen, werkloosheid, arbeidsongevallen en beroepsziekten). De patronale bijdrage om-

vat daarenboven ook nog een loonmatigingsbijdrage. De bijdragen voor kinderopvang, betaald educatief verlof en jaarlijkse vakantie worden apart opgenomen. De solidariteitsbijdrage voor niet verzekeringsplichtige studenten wordt opgesplitst in een werknemersgedeelte en een werkgeversgedeelte.

Interpretatieperikelen

Het is hier niet de bedoeling een omstandige uitleg te geven over de wijze waarop een en ander dient te worden geïnterpreteerd. We beperken ons hier tot enkele topics.

Tabel 1.

Overzicht van de in de brochure opgenomen bijdragen

Bijdragen ten laste van de werknemer

SZ werknemersbijdragen

Inhouding op het dubbel vakantiegeld

Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid

Solidariteitsbijdrage voor niet verzekeringsplichtige studenten

Bijdragen ten laste van de werkgever

SZ kwartaalwerkgeversbijdragen

Solidariteitsbijdrage voor niet verzekeringsplichtige studenten

Kwartaal- en jaarlijkse bijdrage voor jaarlijkse vakantie

Fondsen voor bestaanszekerheid

Betaald educatief verlof

Fonds voor sluiting van ondernemingen

- Basisbijdrage

- Bijzondere bijdrage

Werknemers met bruaansioenen

- Bijzondere maandelijks bijdraage

- Bijzondere compenserende bijdrage

Extra-legale pensioenen

Werkgelegenheid en vorming

Begeleiding van werklozen

Kinderopvang

Tijdelijke werkloosheid en oudere werklozen

Privé-gebruik van bedrijfsvoertuigen

Herverdeling van sociale lasten (2de kwartaal)

Tijdreeksen

De hoogte van de bijdrage is uiteraard afhankelijk van de *bijdragevoet*. Zolang die bijdragevoet niet teveel schommelt, is er qua interpretatie van tijdreeksen geen enkel probleem. En gelukkig zijn de meeste bijdragevoeten de laatste jaren vrij stabiel gebleven. Toch zijn er enkele typische uitzonderingen. De bijdragevoeten (basisbijdrage en bijzondere bijdrage) voor het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen (FSO) zijn een typisch voorbeeld van bijdragevoeten die nogal kunnen schommelen. Zo zal uit de publicatie van de cijfers voor 2000 blijken dat de bedragen voor het FSO zijn gedaald en dit is helemaal te wijten aan de daling van de bijdragevoeten. Ook de bedragen die worden geïnd voor de fondsen voor bestaanszekerheid en voor het Fonds voor tewerkstelling (bijdrage voor werkgelegenheid en vorming) zijn aan schommelingen onderhevig. Dit heeft te maken met het feit dat deze bijdragen afhankelijk van het al dan niet toevertrouwen van de inning aan de RSZ. De bijdrage voor werkgelegenheid en vorming is slechts verschuldigd indien er op sectoraal of op ondernemingsniveau geen collectieve arbeidsovereenkomsten zijn afgesloten die deze bijdragen regelen. Naarmate er dus CAO's worden gesloten die deze materie regelen en de inning wordt toevertrouwd aan de RSZ, is er een verschuiving van deze bijdrage naar de bijdragen voor de fondsen voor bestaanszekerheid.

Regionale spreiding

De eerste twee tabellen van de brochure geven de indeling weer van de bijdragen naar geografische spreiding van respectievelijk de hoofdzetel van de werkgever en de woonplaats van de werknemer. Zolang er geen gegevens beschikbaar zijn op het niveau van de lokale eenheid is dit de best mogelijke benadering van een regionale spreiding van bijdragegegevens (en loongegevens in het algemeen). Dit heeft uiteraard implicaties op de interpretatie van deze gegevens. Zo moet men, vooraleer men conclusies trekt omtrent regionale verschillen, eerst de discussie voeren over de grond van het ontstaan van socialezekerheidsbijdragen. De plaats waar de activiteit wordt uitgevoerd (en die het loon genereert, die dan weer de basis is van

de bijdragen), is in veel gevallen niet de woonplaats van de werknemer...²

En nu gaan we op onze lauweren rusten...

Het moge duidelijk zijn dat met de publicatie van deze brochure geen eindpunt wordt gezet. De drie brochures 'lonen en dagen', 'bijdragen' en 'bijdrageverminderingen' kunnen in hun huidige vorm wel naast elkaar bestaan, maar wil men tot een meer geïntegreerde aanpak van het begrip loonkost komen, dienen er nieuwe acties te worden ondernomen. De totale loonkost bestaat uit lonen, andere vergoedingen, premies, werkgeversbijdragen, bijdrageverminderingen. Op basis van de huidige publicaties kan deze totale brutoloonkost niet worden samengesteld. De vraag om over deze gegevens te kunnen beschikken, wordt nochtans meer en meer gesteld. De denkoefeningen hierover zijn momenteel bezig.

Daarnaast zijn er ook nog vragen om deze gegevens te krijgen volgens andere criteria dan deze die momenteel worden gehanteerd. Sommige criteria zijn echter momenteel nog niet beschikbaar (het hierboven aangehaalde 'lokale eenheid', paritair comité, enzovoort). De invoering van de multifunctionele aangifte in 2003, een grondige herziening van de huidige RSZ-aangifte, biedt hier nieuwe mogelijkheden. Ongetwijfeld zal dit nauw worden gevolgd en zal Over.Werk hierover in de toekomst nog berichten.

Freddy Cocquit
RSZ

Noten

1. De brochure is verkrijgbaar bij de RSZ, Directie voor Statistiek, Waterloolaan 76, 1000 Brussel, tel 02 509 31 74, fax 02 509 38 47, stat.info@rsz.fgov.be., www.rsz.fgov.be.
2. Zie voor deze problematiek het artikel van de gebruikersgroep RSZ-LATG databank (Nieuwsbrief Steunpunt WAV, 1998/4, p. 58-63).

